

Klenodier på spil

Genstande på Nationalmuseet

*Bødlens
økse
(Nationalmuseet)*

*Plastik-
genstande
(Nationalmuseet)*

Sara Maria Cordtz

En ørering, en computer, en tandbørste. Hele vores liv er vi omgivet af ting. Man kan opfatte tingene som spor, mennesket mere eller mindre bevidst efterlader omkring sig. F.eks. finder vi ved arkæologiske udgravninger potteskår, rester af våben og redskaber fra tidligere tiders mennesker, og selv efterlader vi også mange ting omkring os. På kulturhistoriske museer opbevares de genstande, vi regner for at være særligt vigtige – klenodierne. Men hvad kan museumsgenstande egentlig fortælle?

Den måde, mennesker gennem tiden har levet og tænkt på, præger de genstande, de efterlader sig. Alle genstande er en del af en eller flere større sammenhænge. Ved at undersøge og udforske museumsgenstande kan vi få viden om fortidige livsformer, verdensbilleder og idéer. F.eks. kan et religiøst motiv på en ragekniv fra bronzealderen fortælle om, hvordan man for flere tusind år siden har opfattet universets store sammenhæng. Men genstande kan også give os viden om samfundsmæssige forhold som f.eks. jura og økonomi. En mønt kan illustrere magtforhold og handelsveje, og et strafferedskab kan belyse sin samtids opfattelse af moral og lovgivning.

SPOR
OMKRING
OS

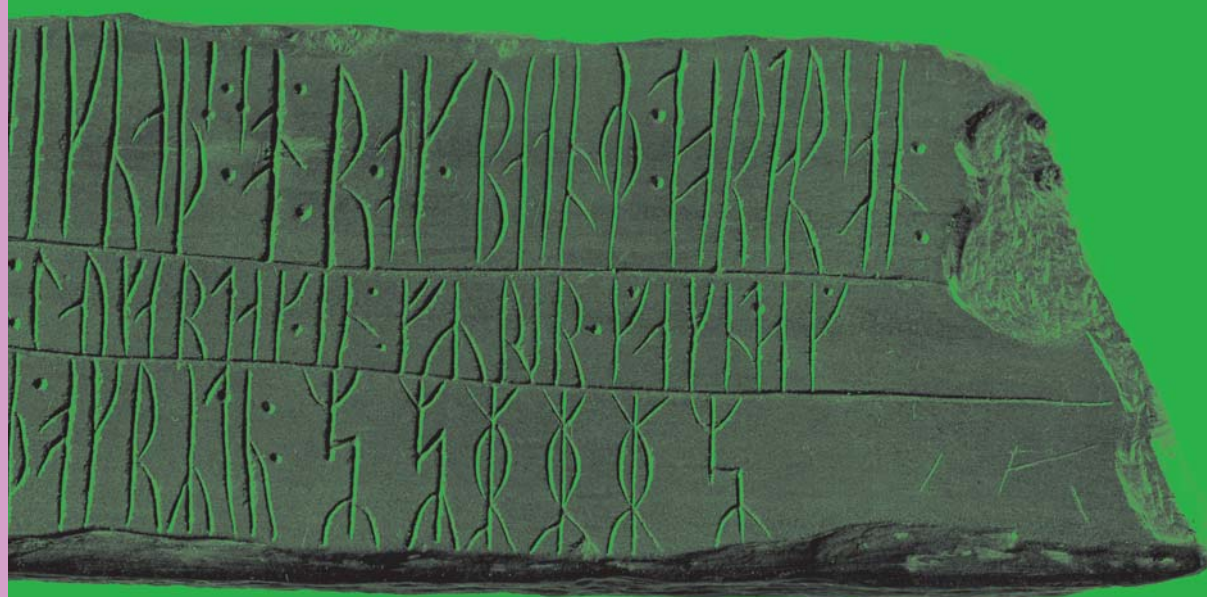
Det sete afhænger af øjnene, der ser. Ligesom tekster kan tolkes på mange forskellige måder, bliver en genstands fortælling også formet af, hvem der undersøger den, og hvilken måde det gøres på. Der er flere videnskabelige metoder i spil, og både samfundsvidenskab, humaniora og naturvidenskab er vigtige forskningsområder på museerne. Hver metode og hvert forskningsområde kan bidrage med sine informationer om en given genstand, og samlet kan de hjælpe med at tegne et mere nuanceret billede af genstanden, dens tid og den sammenhæng, den er indgået i. Ved at undersøge genstande kan vi nemlig få en forestilling om, hvordan livet er blevet levet, samt hvordan verden og tilværelsen gennem tiden er blevet opfattet.

Hvor gammelt er det, og hvor stammer det fra?

Det er nogle af de allerførste spørgsmål, vi stiller til en genstand. Når det drejer sig om genstande fra nyere tid, vil vi ofte have skriftlige kilder, mundtlige beretninger eller fotos, som kan hjælpe os til at placere dem i tid og rum. Men er der tale om en genstand fra oldtiden, er det kun genstanden selv og den sammenhæng den er fundet i, som kan give os svar. I Danmark kendes kun meget få skriftlige kilder fra før år 1000, og derfor er bl.a. naturvidenskabelige undersøgelser en vigtig del af museumsforskernes arbejdsområde.

Naturvidenskabelige undersøgelser kan give informationer om fortidige natur- og kulturforhold og samtidig bestemme en genstands alder eller oprindelsessted. På den måde kan man f.eks. finde ud af hvor et vikingskib er blevet bygget, og hvor det siden er blevet repareret eller bygget om. Både fysik og biologi indgår ofte i metoderne, men de kan også rumme andre fagområder, som f.eks. kemi.

HVOR
OG
HVORNÅR?

Runesten (Nationalmuseet)

Uroksen fra Vig
(Nationalmuseet)

Kurveblomstpollen
(Nationalmuseet)

Lineapollen
(Nationalmuseet)

Hårdt såret af pile og spyd og forfulgt af ivrige jægere og hunde lykkedes det den vældige urokse at slippe fra sine forfølgere og søge tilflugt i skovsøen. Men udmattet af blodtab, og med en pil i lungen, sank oksens ned i søbundens mudder, væltede om i vandet og døde. Stenalderjægerne kunne kun stå på søbredden og ærgre sig over deres tab, flere timers jagt var spildt, og de måtte tomhændede vende tilbage til bopladsen. Sådant en urokse vejede et ton. Det gav ca. 500 kilo godt kød og et stort skind, der kunne bruges til tøj, samt knogler, der kunne bruges til redskaber. Alt det var nu tabt. Til gengæld blev uroksen bevaret for eftertiden på søens bund. Søen blev med tiden til en mose, og her blev uroksen fundet i 1905 nær landsbyen Vig i Nordvestsjælland. Ved hjælp af pollenanalyse blev uroksefundet dateret til det, man kalder birke-fyrrepollenzonen, ca. 9500-8000 f.Kr. Det er tiden lige efter sidste istid, hvor Danmark efter isens tilbagetrækning blev dækket af birke- og fyrreskove.

Pollen fra planter ser trods deres minimale størrelse meget forskellige ud. Derfor kan man ved at undersøge pollen i mikroskop bestemme, hvilke plantearter der er tale om. Ved at sammenligne forholdet mellem de forskellige typer pollen kan man fastslå sammensætningen af den fortidige plantevækst i det område, prøven stammer fra. Da meget pollen transporteres med vinden, har søer og moser gennem tiden opfanget store mængder af pollen, og ved at undersøge de forskellige tørvelag i moserne har man efterhånden fået et godt overblik over forskellige plantearters indvandring og udbredelse fra istiden til i dag. Dermed kan man datere en pollenprøve ved hjælp af de såkaldte pollenzoner, der hver udgør et tidsafsnit med en bestemt sammensætning af træer og planter.

Pollenanalyse blev lanceret af en svensk forsker i 1916 og blev allerede året efter anvendt i Danmark. I vore dage findes der dateringsmetoder som er langt mere nøjagtige, bl.a. andet kulstof 14-datering. Når det drejer sig om datering, bruges pollenanalyse stadig sammen med andre typer af undersøgelser. Pollenanalyse er samtidig et godt redskab til at undersøge fortidens landskabsforhold og menneskets udnyttelse af naturlige ressourcer.

UROKSEN FRA VIG — POLLEN- ANALYSE

Hohøj ved Mariager er Skandinaviens største bronzealderhøj med sine 72 meter i diameter, og fra toppen er der en storslået udsigt over Mariager Fjord. Man ved endnu ikke, hvilke grave højen rummer. Men ved et stort tværvideenskabeligt forskningsarbejde blev der i 1997 lagt et 15 meter langt snit ind i højens sydside for at bestemme dens alder. Rester af lyng fra højens indre blev dateret ved hjælp af kulstof14-analyse. Resultatet viste ganske præcist, at højen var anlagt mellem 1410-1310 f.Kr., det vil sige midt i den ældre bronzealder.

Organisk materiale, som f.eks. rester af planter, dyr og mennesker, indeholder meget små mængder af radioaktive kulstofatomer kaldet kulstof 14. Det samme gør den omgivende atmosfære. Når en organisme dør, holder den op med at udveksle stof med atmosfæren, og efterhånden aftager dens indhold af kulstof 14-atomer som følge af radioaktivt henfald. Efter 5730 år er mængden af kulstof 14-atomer halveret, efter endnu 5730 år er der kun en fjerdedel tilbage, osv. Ved måling af radioaktiviteten i en prøve er det derfor muligt at beregne organismens alder.

Med kulstof 14-analyse er det muligt at datere genstande så langt som 40.000 år tilbage i tiden med en usikkerhedsmargen på kun omkring 50-100 år. Når det drejer sig om aldersdatering af træ, findes der dog en metode, som er langt mere nøjagtig – nemlig datering ved hjælp af årringene i træet, også kaldet dendrokronologi.

EN GRAVHØJ
FRA
BRONZEALDEREN
—
KULSTOF 14-
ANALYSE

*Hohøj ved Mariager
(Nationalmuseet)*

I en egekiste fandt arkæologerne de jordiske rester af en ung pige på 16-18 år. Hun var iført uldtrøje, snoreskørt og havde en fin bælteplade af bronze. Ved hendes fødder lå de brændte knogler af et barn på 5-6 år og en lille spand, som havde indeholdt frugtvin. Pigen blev fundet i en bronzealderhøj ved Egtved nær Vejle i 1921.

I dag ved vi ikke alene, hvilket år Egtvedpigen blev begravet, vi kender også årstiden. I undersøgelsen af det træ, kisten bestod af, kunne man ud fra årringene se, at træet var fældet i sommeren 1370 f.Kr. At man endda kunne bestemme årstiden, hænger sammen med, at træets yderste vækstlag var bevaret. Desuden lå der en røllikeblomst i kisten, så hun blev altså begravet, mens rølliken blomstrede.

EGTVEDPIGEN OG SKIBET FRA DUBLIN I ROSKILDE FJORD

DENDRO- KRONOLOGI

*Tværsnit af stamme med årringe
(Nationalmuseet)*

Levende træ

1800 ————— 1900 ————— 1994

Dendrokronologi er den nøjagtigste dateringsmetode, vi kender. Den kan dog kun bruges på træarter, som danner årringe hvert år. Når træer vokser, danner de hvert år et nyt vækstlag, der i et tværsnit af træet ses som ringe uden om hinanden. Tæller man disse årringe, kan man se, hvor mange år træet har groet. Ved hjælp af årringenes tykkelse kan man også se, i hvilken tidsperiode træet har vokset. Et træs årringe har nemlig forskellig tykkelse alt efter de klimaforhold, der har været i det område, det har vokset i. Tørre somre giver et tyndt vækstlag, og det vil sige, at årringene kommer til at ligge tæt sammen. Dermed varierer forholdet mellem årringene i forskellige geografiske områder og i forskellige tidsperioder.

*Udsnit af grundkurve. Ved at sammenligne årringene med grundkurven kan man datere træet meget præcist.
(Nationalmuseet)*

Egetræer er særligt velegnede til dendrokronologisk datering. Siden 1970'erne har man i Danmark fået kortlagt, hvordan forholdet mellem egetræers årringe har set ud gennem tiden, og opbygget såkaldte grundkurver for forskellige områder. I dag har man en sammenhængende grundkurve, som dækker danske egetræers årringe i perioden fra år 109 f.Kr. lige til i dag. Som eksemplet med Egtvedpigen viser, kan årringsdatering også bruges endnu længe tilbage i tiden.

Dendrokronologi som metode kan ikke kun anvendes til datering af genstande. Metoden kan også hjælpe med at fastslå, hvor en trægenstand stammer fra. I Roskilde Fjord udgravedes i løbet af 1960'erne de såkaldte Skuldelev-skibe, som i dag kan ses på Vikingeskibsmuseet i Roskilde. En prøve fra et af skibene viste sig ikke at passe med nogen af de skandinaviske grundkurver, og først da prøven blev sammenlignet med grundkurver fra regionerne omkring Det Irske Hav, viste der sig et sammenfald. Ved nærmere undersøgelser kom det frem, at skibet må være bygget i sommeren 1042 af træ, som har vokset i området omkring Dublin. Skibet er altså bygget af vikingernes efterkommere i Irland.

I den danske historiker Saxos Danmarkskrønike fra omkring år 1200 fortælles det, hvordan den engelske konge Harald Godwins to sønner og en datter omkring 1068 via Dublin kommer til Danmark og slår sig ned. Måske er der her en sammenhæng mellem historien om kongebørnene og skibet i Roskilde Fjord? I dette tilfælde kan de dendrokronologiske undersøgelser og den historiske kilde måske sammen lede frem til en mulig forklaring på skibets oprindelse.

Egtvedpigen i sin egekiste (Nationalmuseet)

*Rekonstruktion af
vikingeskib
(Vikingeskibsmuseet,
Roskilde)*

Christian Jürgensen Thomsen var i begyndelsen af 1800-tallet med til at opbygge Danmarks nye Nationalmuseum. Tegning af Magnus Petersen 1846. (Nationalmuseet)

Når en genstand er blevet aldersdateret, og dens oprindelsessted er bestemt, er næste trin at forsøge at kategorisere genstanden og sætte den ind i en sammenhæng. Man kan f.eks. sammenligne den med andre genstande, undersøge den i relation til et bestemt geografisk område eller placere den i en historisk periode.

Det var den danske museumsmand og oldtidsforsker Christian Jürgensen Thomsen (1788-1865), der formulerede opdelingen af oldtiden i perioderne stenalder, bronzealder og jernalder. Han benyttede genstande fra arkæologiske fund til inddelingen ved at se på det materiale, de var lavet af, og hvor de var fundet. På C.J. Thomsens tid var man begyndt at interessere sig for at undersøge fortiden videnskabeligt, og Thomsen var også med til at grundlægge Nationalmuseet. Her blev oldtiden gjort synlig og overskuelig ved hjælp af genstande, der var udstillet systematisk efter kronologiske og geografiske principper.

I dag bruges Thomsens begreber sten-, bronze- og jernalder verden over – men der tilføjes til stadighed nye underperioder, fordi man bliver ved med at gøre nye fund og få ny viden om oldtiden. Thomsen opfandt altså den inddeling, de fleste i dag tager for givet. Han lod genstandenes materiale danne grundlag for sin opdeling, men kunne man også have inddelt efter andre principper? Og kan det indebære problemer eller ulemper at opdele fortiden i fastlagte perioder?

HVORDAN
HÆNGER DET
SAMMEN?

Genstande er med til at opbygge det billede, vi har af fortiden. Men vores syn på en genstand er præget af vores egne erfaringer og den nutidige verden. Derfor kan vores opfattelse af historien også variere. Historien rummer masser af fakta, som ikke kan drages i tvivl. Alligevel er det meget forskelligt, hvordan eftertiden opfatter og fortolker fortiden og det skete. Der findes derfor ikke kun én, men mange historier, vil nogen hævde. Når vi danner os et billede af fortiden, er vi uundgåeligt påvirket af vores egen tid og egne forestillinger. Vi udstiller ofte genstande på museer for at formidle vores viden om fortidens samfund og levevis – men dét, vi udstiller, kan også sige meget om vores nutidige verden, og den samme genstand kan gennem tiden tolkes på mange forskellige måder.

I 1911 fandt nogle drenge en nedgravet sølvskat i en have i Terslev syd for Ringsted. Skatten stammer fra vikingetiden og består af 6,5 kg sølv. Der er både smykker, skåle, pyntegenstande og mønter, hvoraf ca. 1700 stammer fra islamiske områder i Centralasien – de områder vi i dag kender som Usbekistan, Turkmenistan, Afghanistan, Iran, Irak og Kasakhstan. Da den yngste mønt fra fundet er præget i år 944 e.Kr., må skatten være gravet ned i løbet af 900-tallets anden halvdel. Terslevskattens mønter kan fortælle os meget om både den islamiske kultur og de nordiske samfund i vikingetiden.

HVAD
BRUGER
VI DET TIL?

TERSLEV-
SKATTEN
—
NÅR KULTURER
MØDES

Mønterne fra Abbaside-kalifatet rummer en masse information om kalifatet, dets politiske og økonomiske forhold.

På alle mønter er præget den islamiske trosbekendelse, fremstillingsår og -sted, samt kaliffens navn og måske navnet på en berømt general eller møntmester. (Nationalmuseet)

Vikingerne var kendt i resten af Europa for at tage på plyndrings- og erobringstogter, men også for at handle på fredelig vis. En af vikingernes vigtigste handels- og rejseruter var floden Volga, som bragte dem til området omkring Det Kaspiske Hav og de mange islamiske provinser i det store Abbaside-kalifat, som regeredes af kaliffen i Bagdad. Vikingerne rejste ud for at skaffe sølv fra kalifatet og de muslimske købmænd langs Volga, dels ved plyndringer, men også ved at handle med de varer, som de havde bragt med sig. Især slaver, rav og narhvalstand var populære handelsvarer, som vikingerne kunne bytte til sølvmønter. Sølvet var centralt for vikingerne, fordi det gav magt, rigdom og prestige.

I Skandinavien er der fundet langt over 100.000 islamiske sølvmønter, både enkeltvis og som dele af store skattefund. Mønterne fra Terslevskatten fortæller om mødet mellem to kulturer – vikingerne fra nord og de islamiske indbyggere i kalifatet. I dagens Danmark er forholdet mellem den vestlige verden og islamisk kultur tit på dagsordenen som et vigtigt debattemne, der er karakteristisk for vores tid. I virkeligheden fandt mødet mellem dansk og islamisk kultur altså sted for mere end 1000 år siden.

I 1639 fandt en ung pige et stort gyldent horn på en mark ved Gallehus i Sønderjylland. Knap 100 år efter, i 1734, fandt en husmand et lidt mindre horn på næsten samme sted. Allerede dengang var man klar over, at guldhornene var noget ganske særligt.

I 1802 blev hornene stjålet fra Det Kongelige Kunstkammer. Tyven var falskmøntneren Niels Heidenreich, som ikke blot stjal hornene, men også smeltede dem om. Samme år skrev digteren Adam Oehlenschläger sit berømte digt om guldhornene. I romantikkens ånd blev

GULDHORNENE
—
HVOR DANSK
KAN DET VÆRE?

*Kopier af guldhornene
(Nationalmuseet)*

*Banneret blev lavet til Dansk
Kvindesamfund i 1912,
som en hyldest til den ukendte pige,
der påvirkede Danmarkshistorien.
(Nationalmuseet)*

svundne tiders helte og historier vækket til live igen. Den nordiske oldtid blev gravet frem fra historiens dyb, og guder og gravhøje dukkede op overalt i kunsten. Kunstnerne hyldede Danmarks glørværdige fortid i ord og billeder.

Da krigene om Slesvig og Holsten rasede i midten af 1800-tallet, kom guldhornene til at tjene som symboler på den danske nationale identitet og landets stolte fortid. Op gennem tiden er de blevet brugt som symboler på danskhed af så forskellige grupper som Kvindesagens forkæmpere i begyndelsen af 1900-tallet samt af de danske nazister under Anden Verdenskrig. Genstande kan altså på flere måder bruges af eftertiden til at skabe national identitet og fortælle landets historie.

I mange menneskers bevidsthed har oldtidsfund som guldhornene en vigtig betydning for det at være dansk, og de opfattes stadig som stærke symboler på Danmarks fortid og dansk identitet. Det er tankevækkende, at guldhornene rent faktisk blev fremstillet, længe før begrebet Danmark som en nation var en realitet.

Nogle genstande er knyttet til begivenheder, som har en vigtig plads i Danmarkshistorien. De kan have relation til hændelser, som er kendt over hele landet, og som har haft indflydelse på mange menneskers liv. Disse genstande repræsenterer "den store historie", som er overordnede linjer i samfundets udvikling. Andre genstande kan fortælle personlige historier om enkelte menneskers eller familiers liv. De beskriver "den lille historie", som bl.a. er fortællinger om individers livsforløb gennem tiden. Historie er også menneskers hverdagsliv og ikke kun store, skelsættende, dramatiske begivenheder.

MIMIS KJOLE — SMÅ OG STORE HISTORIER

*Thorvaldsens hårlok
(Nationalmuseet)*

Nogle genstande repræsenterer Danmarkshistoriens store linjer, som billedet af arvehyldningen ved enevældens indførelse i 1660 malet af Wolfgang Heimbach i 1666. (Statens Museum for Kunst)

Mimis balkjole fra 1930 er den tids højeste mode. Kjolen forbinder verdenshistorien med Mimis personlige fortælling. (Nationalmuseet)

Rød hat fra 1970. Hatten er ikke en modehistorisk perle og den har heller ikke tilhørt en kendt person. Hatten blev brugt ved en af rødstrømpernes demonstrationer og er siden blevet betragtet som et mere generelt symbol på kvindesagskampen. (Nationalmuseet)

Både den store og den lille historie er en del af virkeligheden og det liv, som er blevet levet. Umiddelbart er de meget forskellige historier, men alligevel er de også tæt knyttet til hinanden. Den lille historie kan ofte nuancere de store linjer, og den store historie har indflydelse på mange små historiers forløb. Et eksempel på en genstand, som forbinder den store og den lille historie, er en balkjole, som i 1930 blev købt i Paris af en ung dansk pige ved navn Mimi Bierregaard. Den lysegrønne flørlette silkekjole var skabt af Jean Patou – en af tidens førende modeskabere. Han havde, året inden han kreerede Mimis kjole, ladet 1920'ernes knækorte kjole forsvinde til fordel for den hellange kjole. En modehistorisk begivenhed som dragtforskere ligefrem har sat i forbindelse med det store børskrak i Wall Street i 1929. Mimis kjole er derfor interessant i sig selv, men den skulle vise sig også at være interessant på en anden måde end som modehistorisk genstand. Til kjolens historie hører nemlig også det, Mimi oplevede, da hun bar den. Mimi brugte sin kjole flere gange bl.a. i slutningen af 30'erne til en stor fest i Prag. Til denne fest mødte hun den unge jødiske mand Otto Grünberger. De to fastholdt kontakten i årene efter mødet. Som jøde blev Otto imidlertid sendt til koncentrationslejren Theresienstadt. Mimi sendte mange overlevelsespakker til vennen og modtog til gengæld kvitteringspostkort fra ham i lejren. En dag hørte Ottos breve op, og man behøver næppe at være i tvivl om hans skæbne. Mimis lille personlige historie om ungdom og venskab væves med ét ind i den store historie om anden verdenskrig og nazismens racepolitik.

Ved indgangen til Nationalmuseets udstilling "Danmarkshistorier 1660-2000" står en hashbod fra Christiania. Udstillingen af boden rejser en række spørgsmål, som har forbindelse til vores opfattelse af samfundet. Nogle opfatter det som grænseoverskridende, at Nationalmuseet vælger at udstille en genstand, der har forbindelse til hashhandel, som er en kriminell aktivitet, og dermed bryder det etablerede samfunds regler. Andre ser hashboden som et stykke kulturhistorie, der fortæller om Christianias opståen og udvikling, og som også i dagens Danmark kan sætte gang i en debat om forskellige værdier og livsformer.

Grundlæggelsen af Christiania i 1971 fortæller meget om normer og ideologier i 60'erne og 70'erne, og hashhandelen er en del af historien om forsøget på at skabe rum til alternative livsformer uden for det etablerede samfund. I lyset af dette kan hashboden opfattes som et symbol på et alternativt mindretals livsformer. Selvom Christianias livsformer er knyttet til en lille del af Danmarks befolkning, så har stedets opståen og udvikling spillet en vigtig rolle for den brede befolknings samfundsopfattelse. Alligevel vil nogle mene, at det at udstille en hashbod er en politisk handling, som ikke hører hjemme på et museum. Skal museer være apolitiske, eller må de gerne blande sig i debatten på lige fod med andre samfundsinstitutioner? Signalerer udstillingen af boden en accept af den ulovlige hashhandel, eller er det en neutral fremstilling af en del af livet på Christiania?

HASHBODEN FRA CHRISTIANIA — HVAD SKAL DEN EGENTLIG PÅ MUSEUM?

I maj 2003 tilbød nogle beboere fra Christiania Nationalmuseet en hashbod fra Pusher Street. Nationalmuseet takkede ja! (Nationalmuseet)

Hvad er der plads til på et museum? Skal der fokus på de store hovedlinjer i den brede befolknings historie, eller skal museet også prioritere at vise en del af en mere alternativ kulturarv? Er det altid flertallets historie, der skal fremstilles, eller er det også vigtigt, at mindretal bliver repræsenteret?

På et kulturhistorisk museum kan man bl.a. få mere viden om fortiden, men også blive klogere på sin egen tid. På museer fortæller de udstillede genstande om forskellige tolkninger af historien og fortiden. Men der kan være mange måder at undersøge, opfatte og bruge genstande på. Du er selv med til at tolke historien og skabe historier, når du er på museum!

Genstande kan betragtes ud fra forskellige vinkler, og de kan undersøges på mange forskellige måder. Jo flere faglige vinkler, vi kombinerer i undersøgelsen af genstande, jo mere viden får vi om dem. Derfor er det tværvideenskabelige arbejde på museer vigtigt, og både naturvidenskabelige, samfundsvidenskabelige og humanistiske undersøgelser må i spil. Men der vil altid være forskellige holdninger til, hvad vores viden om genstandene kan bruges til, og hvad der er vigtigt at udstille på museerne. Gennem tiden ændres holdningen til, hvad vi ønsker at bevare og hvorfor.

KLENODIER PÅ SPIL

Roehakker

Maskinpistol

Kludedukke

*Radio
(National-
museet)*

Klenodierne er de genstande, som har en særlig værdi eller betydning for os. Ordet klenodie betyder "kostbarhed" eller "skat", men hvad gør egentlig en ting til et klenodie? Skal den være lavet af et kostbart materiale, være særligt dygtigt forarbejdet, gammel og sjælden, eller skal den have tilhørt en berømt historisk person? Skal genstanden kunne fortælle en helt særlig historie, eller skal den være et rigtigt godt eksempel på noget helt almindeligt og typisk for sin tid? Der kan være mange grunde til at kalde en genstand for et klenodie. Hvilke af de genstande, du har læst om ovenfor, vil du f.eks. betegne som klenodier, og hvorfor?

Genstande kan være med til at konstruere det billede, vi har af fortiden. Men ligesom vi kan have mange forskellige opfattelser af en genstand, kan vores opfattelse af historien også variere. Det kan være en god idé at tænke over vores eget syn på museumsgenstande. Hvis vi er opmærksomme på, hvorfor vi opfatter en given ting på en bestemt måde i dag, kan vi ikke alene blive klogere på fortiden, men også på vores egen tid.

Tekst: Sara Maria Cordtz

Redaktion: Ida Lund-Andersen, Mette Boritz og Merete Staack

Grafik: Nan Tøgem

Copyright: Nationalmuseet 2006